

Súd: Špecializovaný trestný súd
Spisová značka: 10T/4/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 9524100039
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Králik
ECLI: ECLI:SK:SSPK:2024:9524100039.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica, v konaní pred samosudcom I.. W. T., v trestnej veci proti Ľ. P., obžalovanému pre prečin násilia proti skupine obyvateľov podľa § 359 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. c), s poukazom na § 140 písm. e), v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, na hlavnom pojednávaní dňa 1. marca 2024 takto

rozhodol:

obžalovaný Ľ. P., nar. XX.XX.XXXX E. J., trvale bytom D. XXX/XX, XXX XX E. - G., t.č. ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica,

sa uznáva za vinného, že

dňa 23.10.2023 od presne nezisteného času najneskôr do 21:25 h v obci Valaská, časť Piesok, na Robotníckej ulici, po tom čo prišiel pred rodinný dom č. 363/13, začal na ulici za prítomnosti osôb C. Ž., C. P. S. C. Š. vykrikovať slová „zabijem vás, hybajte von cigáni, všetkých vás pozabijam, cigáň, tu cigáni bývať nebudú, len bieli“, na čo na dvor tohto rodinného domu vyšli poškodení E. G., jej manžel W. G., ich syn W. G., ml. a ich dcéra G. G., pričom obvinený tieto slová zopakoval, pokúšal sa otvoriť bráničku do dvora rodinného domu, ktorú sa snažil preliezť, opakovane kričal „hybaj von cigáň, zabijem ťa, čierna kurva, neger“, nadávky a vyhrážky voči poškodeným opakoval aj po príchode hliadky polície v čase asi do 21:25 h,

t e d a

skupine obyvateľov sa vyhrážal smrťou, spáchal uvedený čin z osobitného motívu - z nenávisti voči skupine osôb pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej etnickej skupine a spáchal uvedený čin verejne, dopustil sa slovne, verejne a na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti a výtržnosti tým, že napadol iného,

t ý m s p á c h a l

prečin násilia proti skupine obyvateľov podľa § 359 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. c), s poukazom na § 140 písm. e) Trestného zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e :

Podľa § 359 ods. 2, s poukazom na § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m), s použitím § 38 ods. 2, ods. 4, § 41 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere o s e m n á s ť mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona mu ukladá ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry GP SR podal dňa 09.02.2024 Špecializovanému trestnému súdu obžalobu zo dňa 09.02.2024 č.k. VII/2 Gv 123/23/1000-28 na obvineného Ľ. P. pre prečin násillia proti skupine obyvateľov podľa § 359 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. c), s poukazom na § 140 písm. e) Trestného zákona, v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Uvedených trestných činov sa mal obžalovaný dopustiť na tom skutkovom základe že, dňa 23.10.2023 od presne nezisteného času najneskôr do 21:25 h v obci Valaská, časť Piesok, na Robotníckej ulici, po tom čo prišiel pred rodinný dom č. 363/13, začal na ulici za prítomnosti osôb C. Ž., C. P. S. C. Š. vykrikovať slová „zabijem vás, hybajte von cigáni, všetkých vás pozabíjam, cigáň, tu cigáni bývať nebudú, len bieli“, na čo na dvor tohto rodinného domu vyšli poškodení E. G., jej manžel W. G., ich syn W. G., ml. a ich dcéra G. G., pričom obvinený tieto slová zopakoval, pokúšal sa otvoriť bráničku do dvora rodinného domu, ktorú sa snažil preliezť, opakovane kričal „hybaj von cigáň, zabijem ťa, čierna kurva, neger“, nadávky a vyhrážky voči poškodeným opakoval aj po príchode hliadky polície v čase asi do 21:25 h.

O tejto obžalobe dňa 13.02.2024 samosudca nariadil hlavné pojednávanie na termín 01.03.2024, pričom v predvolaní obžalovaného a v upovedomení obhajcu a prokurátora procesným stranám oznámil, že po otvorení hlavného pojednávania bude súd najprv rozhodovať o ďalšom trvaní väzby obžalovaného podľa § 238 ods. 4 Trestného poriadku.

Na hlavnom pojednávaní dňa 01.03.2024 samosudca uznesením podľa § 238 ods. 4, s poukazom na § 79 ods. 2, § 76 ods. 3 Trestného poriadku obžalovaného Ľ. P. ponechal vo väzbe z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a podľa § 238 ods. 4, § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku väzbu obžalovaného z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil. Toto uznesenie o väzbe sa stalo toho istého dňa právoplatným a vykonateľným, lebo obžalovaný aj prokurátor sa sťažnosť výslovne vzdali.

Na hlavnom pojednávaní (už po rozhodnutí o väzbe) obžalovaný podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku. Pred týmto vyhlásením bol samosudcom osobitne poučený, že súdom prijaté vyhlásenie o vine je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (ak by bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu).

Následne na všetky otázky samosudcu podľa § 257 ods. 5 a v zmysle § 333 ods. 3 písm. c), d), f), g) a h) Trestného poriadku, a síce či:

c) rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu,

d) bol ako obvinený poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby,

f) rozumie právnej kvalifikácii skutku ako trestných činov,

g) bol oboznámený s trestnými sadzbami, ktoré Trestný zákon ustanovuje za trestné činy mu kladené za vinu,

h) sa dobrovoľne priznal a uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý sa v obžalobe kvalifikuje ako určité trestné činy,

obžalovaný Ľ. P. odpovedal kladne, slovom áno.

Súd po kladnom stanovisku prokurátora potom takéto vyhlásenia obžalovaného Ľ. P. podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku uznesením prijal a podľa § 257 ods. 8 Trestného poriadku rozhodol, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku sa nevykoná, a vykonajú sa iba dôkazy súvisiace s výrokmi o treste a o ochrannom opatrení.

V tej súvislosti podľa § 269 Trestného poriadku samosudca k výroku o treste prečítal nasledovné listiny: č.l. 261 správa o povesti z obce Valaská zo dňa 04.01.2024, č.l. 262-263 správa ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica zo dňa 03.01.2024, č.l. 264-265 výpis z ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR

zo dňa 19.01.2024, č.l. 266-267 a č.l. 301-303 odpis registra trestov obžalovaného zo dňa 19.01.2024, resp. zo dňa 29.02.2024.

Samosudca z trestného spisu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-4T/16/2019 z predchádzajúceho odsúdenia obžalovaného prečítal najmä: č.l. 306-309 trestný rozkaz zo dňa 14.06.2019, č.l. 327 nariadenie výkonu trestu + správa o nastúpení trestu, č.l. 333 hlásenie zmien z ÚVV pre mladistvých Martin zo dňa 04.03.2021 o podmieničnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody. Samosudca prečítal aj listiny z trestného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 13PP/68/2020: č.l. 29 uznesenie o podmieničnom prepustení zo dňa 04.03.2021, č.l. 39 záverečnú správu probačného a mediáčného úradníka Okresného súdu Brezno zo dňa 28.03.2023, č.l. 40-41 a č.l. 45-46 správy o povesti obžalovaného a o jeho priestupkoch.

Samosudca k výroku o ochrannom opatrení z trestného spisu zn. 10T/4/2024 podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku so súhlasom prokurátora a obžalovaného prečítal: č.l. 224-252 znalecký posudok č. 0113/2023 z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, vypracovaný znalkyňou C.. O. B. a č.l. 299-300 list obžalovaného adresovaný poškodeným.

Po vykonaní uvedených listinných dôkazov samosudca konštatoval, že súd vykonal všetky dôkazy, ktoré mienil vykonať na hlavnom pojednávaní dňa 01.03.2024 a opýtal sa procesných strán, či majú návrhy na doplnenie dokazovania. Keďže prokurátor, obhajca a obžalovaný sa vyjadrili, že nemajú žiadne návrhy na doplnenie dokazovania, samosudca podľa § 274 ods. 1 Trestného poriadku vyhlásil dokazovanie za skončené.

Hodnotením všetkých dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní jednotlivo aj v ich súhrne dospel súd k nasledovným skutkovým záverom.

Vyhlásením obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a prijatím jeho takéhoto vyhlásenia podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku mal súd spáchanie skutku obžalovaným za preukázané, a preto v tomto rozsahu potom v zmysle § 257 ods. 8 Trestného poriadku už nevykonal žiadne dokazovanie. Takýmto procesným postupom potom súd vzal za dokázané, že obžalovaný L. P. sa dopustil trestných činov, na ktoré bola na neho podaná obžaloba v takom rozsahu a miere zavinenia ako to vyplýva z výrokovkej časti tohto rozsudku.

V nadväznosti na to, že sa skutok stal a že ho spáchal obžalovaný L. P., bolo namieste zaoberať sa príčnosťou jeho konania v čase spáchania trestných činov, ako jednou zo základných podmienok trestnej zodpovednosti. Zo záverov znaleckého posudku č. 0113/2023 z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria je zrejmé, že obžalovaný v čase spáchania činu mohol rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a mohol svoje konanie ovládať. Jeho rozpoznávacíe schopnosti boli zachované a ovládacie schopnosti boli nepodstatne znížené, ale to len v dôsledku pozitívneho alkoholu. U obžalovaného znalkyňa nezistila duševné ochorenie v užšom slova zmysle, t.j. psychózu. Konštatovala u neho abnormne štrukturovanú osobnosť s prevažujúcimi rysmi emočnej nestálosti a disociality, ktorá je z forenzného hľadiska považovaná za poruchu trvalú, liečbou neovplyviteľnú a zistila aj abúzus alkoholu so znakmi rozvinutej závislosti, pričom v čase spáchania skutku jednoduchú opitost' (č.l. 224-252).

Z vyššie uvedeného pre súd vyplynul záver, že sa nezistilo nič, čo by obžalovaného zbavilo trestnej zodpovednosti. Jeho trestná činnosť bola samotným priznaním obžalovaného jednoznačne dokázaná, ako to vyplýva z predchádzajúcich častí odôvodnenia tohto rozsudku. Nič teda nebránilo uznať ho za vinného z tých trestných činov ako to právne posúdil v obžalobe prokurátor.

Prečin násilia proti skupine obyvateľov podľa § 359 ods. 1 Trestného zákona spácha ten, kto sa skupine obyvateľov vyhráža smrťou, ťažkou ujmom na zdraví alebo inou ťažkou ujmom, alebo spôsobením škody veľkého rozsahu, alebo kto použije násilie proti skupine obyvateľov.

Podľa § 359 ods. 2 Trestného zákona sa páchatel' potrestá, ak spácha uvedený čin z osobitného motívu (písm. a), závažnejším spôsobom konania (písm. b), alebo verejne (písm. c).

Podľa § 140 písm. e) Trestného zákona osobitným motívom sa rozumie spáchanie trestného činu z nenávisťi voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, pohlavie, sexuálnu orientáciu, politické presvedčenie alebo náboženské vyznanie.

Trestný zákon v § 15 rozoznáva dve formy úmyselného konania, a sice priamy a nepriamy úmysel. Priamy úmysel v zmysle § 15 písm. a) Trestného zákona je naplnený vtedy, ak páchatel' chcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom. V prípade nepriameho úmyslu podľa § 15 písm. b) Trestného zákona páchatel' vedel, že svojim konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobil, bol s tým uzrozumený.

V konkrétnej trestnej veci súd obžalovaného L. P. uznal za vinného z prečinu násilia proti skupine obyvateľov podľa § 359 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. c), s poukazom na § 140 písm. e) Trestného zákona, lebo skupine obyvateľov sa vyhrážal smrťou, spáchal uvedený čin z osobitného motívu - z nenávisťi voči skupine osôb pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej etnickej skupine a spáchal uvedený čin verejne. Totiž, obžalovaný dňa 23.10.2023 od presne nezisteného času najneskôr do 21:25 h v obci Valaská, časť Piesok, na Robotníckej ulici, po tom čo prišiel pred rodinný dom č. 363/13, začal na ulici za prítomnosti osôb C. Ž.Á., C. P. S. C. Š. vykrikoval slová „zabijem vás, hybajte von cigáni, všetkých vás pozabijam, cigáň, tu cigáni bývať nebudú, len bieli“. Na to na dvor tohto rodinného domu vyšli poškodení E. G., jej manžel W. G., ich syn W. G., ml. a ich dcéra G. G., pričom obvinený tieto slová zopakoval, pokúšal sa otvoriť bráničku do dvora rodinného domu, ktorú sa snažil preliezť, opakovane kričal „hybaj von cigáň, zabijem ťa, čierna kurva, neger“. Nadávky a vyhrážky voči poškodeným opakoval aj po príchode hliadky polície v čase asi do 21:25 h.

Súd nemal žiadne pochybnosti o tom, že obžalovaný sa poškodeným susedom vyhrážal smrťou, čo vyplýva zo slov: „zabijem vás, hybajte von cigáni, všetkých vás pozabijam...“. Osobitný motív podľa § 140 písm. e) Trestného zákona (pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej etnickej skupine) mal súd za preukázaný z vyhrážok obžalovaného: „cigáň, tu cigáni bývať nebudú, len bieli“ a „hybaj von cigáň, zabijem ťa, čierna kurva, neger“. Kvalifikačný znak podľa ods. 2 písm. c), § 359 Trestného zákona, že sa uvedeného trestného činu dopustil verejne mal súd za preukázaný tým, že obžalovaný sa kritického dňa poškodeným takto vyhrážal pred tromi osobami súčasne prítomnými, a sice C. Ž., C. P. S. C. Š. (§ 122 ods. 2 písm. b) Trestného zákona). A napokon, súd nemal žiadne pochybnosti o tom, že prečinu násilia proti skupine obyvateľov podľa § 359 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. c), s poukazom na § 140 písm. e) Trestného zákona sa obžalovaný dopustil v priamom úmysle v zmysle § 15 písm. a) Trestného zákona.

Prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona spácha ten, kto sa dopustí slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti najmä tým, že napadne iného.

V konkrétnej trestnej veci z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že vyššie uvedenú skutkovú podstatu prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona obžalovaný naplnil konkrétne tým, že kritického dňa sa slovne, verejne a na mieste verejnosti prístupnom dopustil hrubej neslušnosti a výtržnosti tým, že napadol iného. Hrubú neslušnosť súd videl vo vyhrážkach poškodeným smrťou a z nenávisťi voči nim pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k etnickej skupine. Zákonný znak verejne a na mieste verejnosti prístupnom mal súd za preukázaný tým, že vyhrážky poškodeným obžalovaný vyriekol slovne pred viac ako dvomi osobami súčasne prítomnými a navyše na obecnej komunikácii pred domom poškodených, ktorá je verejnosti prístupná. Ani pri tomto prečine nemal súd žiadne pochybnosti o tom, že sa ho obžalovaný dopustil v priamom úmysle v zmysle § 15 písm. a) Trestného zákona.

V rámci úvah o postihu obžalovaného mal súd na zreteli predovšetkým účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona, teda potrebu chrániť spoločnosť pred páchatel'mi trestných činov, zabrániť obžalovanému v páchaní ďalšej trestnej činnosti, vychovať ho k tomu, aby viedol riadny život a tým výchovne pôsobil aj na ostatných členov spoločnosti, najmä na ďalších možných páchatel'ov podobnej trestnej činnosti a zároveň ich odradiť od páchania trestných činov.

Druh trestu tu bol daný zo zákona, teda odňatie slobody podľa § 359 ods. 2 Trestného zákona. Pri určení výmery trestu súd na základe § 34 ods. 4 Trestného zákona prihliadol najmä na spôsob spáchania trestných činov a ich následky, zavinenie, pohnútky, pritažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Útoky obžalovaného smerovali voči dôležitým zákonom chráneným záujmom, ktorými pri prečine násilie proti skupine obyvateľov podľa § 359 Trestného zákona je záujem na ochrane pred nebezpečnými vyhrážkami a násilnými útokmi proti skupine obyvateľov a pri prečine výtržníctva podľa § 364 Trestného

zákona je záujem na ochrane pokojného občianskeho spoluzitia pred závažnými útokmi narúšajúcimi verejný pokoj a poriadok, ale aj záujem na ochrane zdravia ľudí, majetku, cti a dôstojnosti ľudí.

Ostatné kritériá určenia druhu trestu a jeho výmery vyplynuli konkrétne z vyššie uvedených skutkových zistení. Súd u obžalovaného vzal do úvahy najmä jeho také vyššie uvedené útočné konanie pod vplyvom alkoholu. Ďalej tu súd prihliadol na okolnosti týkajúce sa miesta a času spáchania trestných činov, tiež na okolnosti, čo pôsobili na obžalovaného a na rôzne sprievodné okolnosti. Súd vzal do úvahy i druh a povahu konania obžalovaného. Obžalovaný spáchal trestnú činnosť výraznejšou formou zavinenia - v priamom úmysle. Dôležitým kritériom určenia výmery trestu je následok trestnej činnosti. Ten v danom prípade spočíval v spôsobení psychickej ujmy poškodeným a v spôsobení strachu z vyhrážok smrťou.

O osobe obžalovaného mal súd k dispozícii nasledovné dôkazy.

Zo správy Obecného úradu Valaská zo dňa 04.01.2024 je zrejme, že obžalovaný L. P. sa nezapája do verejného, kultúrneho a spoločenského života v obci. Nie je im známe, že by jeho správanie bolo prejednávané v priestupkovom konaní na Okresnom úrade Brezno. Obec Valaská nemá zriadenú komisiu verejného poriadku. K osobe obžalovaného pripomienky a sťažnosti občanov neevidujú (č.l. 261).

Zo správy Ústavu na výkon väzby a ústavu na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica zo dňa 03.01.2024 vyplýva, že obžalovaný bol do ústavu predvedený do väzby dňa 26.10.2023, kde sa stále nachádza. Jeho správanie a vystupovanie je na požadovanej úrovni, príkazy a nariadenia príslušníkov zboru plní. Jedenkrát bol premiestnený na inú celu z dôvodu, že mal s obvinenými na cele nezhody. Čistotu a poriadok v osobných veciach dodržiava. Kontakt s rodinou nadviazal prostredníctvom korešpondencie, telefonovania a prijímaní balíkov. Požiadal o zaradenie do pracovného procesu, čomu nebolo vyhovené, keďže aktuálne ústav neeviduje voľné pracovné miesto. V období od 26.10.2023 do 03.01.2024 nebol disciplinárne odmenený ani potrestaný (č.l. 262-263).

Z výpisu ústrednej evidencie priestupkov Ministerstva vnútra SR zo dňa 19.01.2024 je zrejme, že v období od 28.01.2019 do 19.01.2024 bol obžalovaný sedemkrát potrestaný za rôzne priestupky, a síce dvakrát za priestupky proti pravidlám cestnej premávky, a čo je závažnejšie, až päťkrát za priestupky voči občianskemu spoluzitiu, spočívajúce v hrubom správaní sa, v poškodzovaní majetku občanom a v bitkách (č.l. 264-265).

Z odpisu registra trestov obžalovaného pre súd vyplynul záver, že vzhľadom k mladému veku obžalovaného bol tento doposiaľ až sedemkrát súdom potrestaný, z toho až štyrikrát trestom odňatia slobody s nariadeným výkonom trestov v ústavoch na výkon trestu. Naposledy bol obžalovaný L. P. odsúdený trestným rozkazom Špecializovaného trestného súdu zo dňa 14.06.2019 č.k. BB-4T/16/2019-306 pre zločin rozširovania extrémistických materiálov podľa § 422b ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona za čo mu bol uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere tri roky so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a tiež pre prečin prechovávanie extrémistických materiálov podľa § 422c Trestného zákona, pričom súd podľa § 44 Trestného zákona upustil od uloženia ďalšieho trestu. Zároveň mu uložil podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona trest prepadnutia vecí, ktoré boli nájdené v jeho byte. Trestný rozkaz sa stal právoplatným 02.07.2019 a obžalovaný bol do výkonu trestu odňatia slobody na základe príkazu samosudcu na dodanie do výkonu trestu zo dňa 06.09.2019, dodaný dňa 12.09.2019.

Z trestného spisu OS Martin sp. zn. 13PP/68/2020 súd zistil, že obžalovaný L. P. bol zo spomínaného výkonu trojročného trestu odňatia slobody prepustený dňa 04.03.2021, a to uznesením samosudcu zo dňa 04.03.2021 č.k. 13PP/68/2020-29, s určením skúšobnej doby na päť rokov (od 04.03.2021 do 04.03.2026), nariadením probačného dohľadu v dĺžke dvoch rokov (od 04.03.2021 do 04.03.2023) a uložením obmedzenia spočívajúceho v zákaze používania alkoholických nápojov počas skúšobnej doby (od 04.03.2021 do 04.03.2026). Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 04.03.2021. Z týchto skutočností pre súd vyplynul jednoznačný záver, že obžalovaný L. P. sa teraz posudzovaného skutku (spáchaného dňa 23.10.2023) dopustil v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia (od 04.03.2021 do 04.03.2026).

Ďalej súd zistil, že obžalovanému L. P. poľahčovalo, že sa priznal k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval (§ 36 písm. l) Trestného zákona).

Naopak mu priťažovalo, že spáchal viac trestných činov (§ 37 písm. h) Trestného zákona) a bol už za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m) Trestného zákona).

V úzkej súvislosti s týmito hodnoteniami a osobnými pomermi obžalovaného súd posudzoval možnosť jeho nápravy. Tu prihliadol najmä na správy o povesti z miesta bydliska, správu z ústavu, v

ktorom si vykonáva väzbu, na správu o spáchaní priestupkov a na odpis registra trestov, tiež aj na všetky skutočnosti, ktoré vyplývajú o osobe obžalovaného z teraz posudzovaného trestného spisu sp. zn. 10T/4/2024, z trestného spisu Špecializovaného trestného súdu sp. zn. BB-4T/16/2019 z predchádzajúceho odsúdenia obžalovaného, ako aj z trestného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 13PP/68/2020 z podmienenečného prepustenia z výkonu trestu. Najmä prihliadol na závery znaleckého posudku z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvia psychiatria č. 0113/2023, z ktorého je zrejmé, že u obžalovaného ide o abnormne štrukturovanú osobnosť s prevažujúcimi rysmi emočnej nestálosti a disociality, ktorá je z forenzného hľadiska považovaná za poruchu trvalú, liečbou neovplyviteľnú, abúzus alkoholu so znakmi rozvinutej závislosti a v dobe spáchania skutku jednoduchú opitnosť. Znalkyňa C.. O. B. nezistila u obžalovaného duševné ochorenie v užšom slova zmysle, čiže psychózu. Samotná závislosť od alkoholu sa u obžalovaného nepodieľala na spáchaní trestného činu, ale požitý alkohol mal deliberujúci-odbrzdňujúci účinok na jeho správanie a konanie, pričom o takomto jeho vplyve mal dostatočné vedomosti a z jeho konzumáciou aj bohaté predchádzajúce skúsenosti. Pobyť obžalovaného na slobode z psychiatrického hľadiska považuje znalkyňa za potencionálne nebezpečný pre spoločnosť, a preto mu navrhla uložiť protialkoholické liečenie ústavnou formou a následne ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

V nadväznosti na to treba povedať, že v osobnostnej skladbe obžalovaného súd zistil agresívne známky, najmä pod vplyvom alkoholu. Preto bolo možné pripustiť záver, že prognóza nápravy a prevýchovy obžalovaného Ľ. P. je zlá, sťažovaná, a preto je na neho potrebné pôsobiť prísnejším trestom odňatia slobody. Vzhľadom na skladbu jeho osobnosti a predchádzajúce odsúdenia, dokonca štyrikrát aj s výkonom trestov v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody, je prísnejší trest odňatia slobody s priamym výkonom v ústave na výkon trestu odňatia slobody najúčinnnejším prostriedkom nápravy. U takých jedincov ako je obžalovaný Ľ. P. práve prísnejší trest odňatia slobody s jeho výkonom v ústave na výkon trestu by mohol vytvoriť účinné zábrany pred zopakovaním podobných deliktov a mohol by si z trestu vziať dostatočné ponaučenie.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a priťažujúcich okolností (§ 38 ods. 2 Trestného zákona).

Ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu (§ 38 ods. 4 Trestného zákona).

Ak súd odsudzuje páchatela za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Popri treste prípustnom podľa takého zákonného ustanovenia možno v rámci úhrnného trestu uložiť aj iný druh trestu, ak jeho uloženie by bolo odôvodnené niektorým zo zbiehajúcich sa trestných činov. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich (§ 41 ods. 1 Trestného zákona).

Súd môže podmienene odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, ak vzhľadom na osobu páchatela, najmä s prihliadnutím na jeho doterajší život a prostredie v ktorom žije a pracuje, a na okolnosti prípadu, má dôvodne za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatela výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, alebo prijme záruku za nápravu páchatela a ak vzhľadom na výchovný vplyv toho, kto záruku ponúkol, má za to, že výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný (§ 49 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona).

Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak súd odsudzuje páchatela za úmyselný trestný čin spáchaný v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia alebo v skúšobnej dobe podmienenečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody (§ 49 ods. 2 Trestného zákona).

Za spáchanie prečinu násilia proti skupine obyvateľov podľa § 359 ods. 2 Trestného zákona, ktorý je prísnejší z dvoch zbiehajúcich sa deliktov, umožňuje Trestný zákon uložiť dospelému páchatelovi trest odňatia slobody na šesť mesiacov až tri roky.

U obžalovaného Ľ. P. vzhliadol súd jednu poľahčujúcu a dve priťažujúce okolnosti, čo potom znamená, že u neho v zmysle § 38 ods. 4 Trestného zákona prevažuje pomer priťažujúcich okolností, čo ďalej znamená, že dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby sa zvyšuje o jednu tretinu, teda zo šiestich mesiacov na šestnásť mesiacov. Takýmto výpočtom potom dospel súd ku konečnému rozpätiu trestnej sadzby u obžalovaného v tejto trestnej veci, a síce k rozpätiu šestnásť mesiacov až tri roky, v rámci ktorej obžalovanému ukladal trest.

Po vyhodnotení všetkých okolností prípadu jednotlivo aj súhrnne, pokiaľ mali význam pre výrok o treste a slúžili v tomto smere na prospech obžalovanému i proti nemu, došiel súd k záveru, že objektívnym vyjadrením zistenej trestnej činnosti a príslušných zákonných hľadísk je trest odňatia slobody uložený obžalovanému L. O. P. vo výmere osemnásť mesiacov podľa § 359 ods. 2, s poukazom na § 36 písm. l), § 37 písm. h), písm. m), s použitím § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona. Tento trest je úhrnný podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona, lebo bol uložený za dva zbiehajúce sa prečiny. Uložený trest odňatia slobody je nepodmienečný, lebo teraz posudzovanej trestnej činnosti sa obžalovaný dopustil v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, čo vylučuje uloženie trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu (§ 49 ods. 2 Trestného zákona).

Výšku trestu a spôsob jeho výkonu samosudca odôvodňuje aj doterajším spôsobom života obžalovaného. Ako bolo už vyššie uvedené, z odpisu registra trestov obžalovaného L. P. je zrejmé, že z celkového počtu siedmich odsúdení bol obžalovaný L. P. trikrát súdne trestaný pre obdobnú trestnú činnosť (najmä trestné činy výtržníctva podľa § 364 Trestného zákona a prechovávanía extrémistického materiálu podľa § 422c Trestného zákona), pričom už štyrikrát bol vo výkone trestu odňatia slobody. Naposledy bol z výkonu trestu odňatia slobody podmienne prepustený dňa 04.03.2021, a to uznesením Okresného súdu Martin zo dňa 04.03.2021 č.k. 13/PP/68/2020-29, pričom mu bola určená skúšobná doba na päť rokov (od 04.03.2021 do 04.03.2026), bol mu uložený probačný dohľad na dva roky (od 04.03.2021 do 04.03.2023) a obmedzenie zákazu požívať alkoholické nápoje v skúšobnej dobe (od 04.03.2021 do 04.03.2026). Z uvedeného potom vyplýva, že teraz posudzovaného skutku (stal sa dňa 23.10.2023) sa dopustil v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody. V tejto súvislosti súd uzatvára, že obžalovaného v tak mladom veku od spáchania posudzovaného skutku neodradila ani štvornásobná skúsenosť s výkonom trestu odňatia slobody v ústavoch na výkon trestu a ani hrozba nariadenia zvyšku doposiaľ nevykonaného trestu odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov a 10 dní z ostatného právoplatného odsúdenia trestným rozkazom Špecializovaného trestného súdu zo dňa 14.06.2019 č.k. BB-4T/16/2019-306. Navyše, z výpovede samotného obžalovaného vyplýva, že je nezamestnaný, nemá stály príjem finančných prostriedkov a je naďalej požívateľom alkoholických nápojov, napriek obmedzeniu tieto nápoje užívať, ktorý zákaz bol súčasťou podmienok jeho podmieneného prepustenia z výkonu trestu. Aj toto zistenie v spojení s vyššie uvedenými skutočnosťami je tou okolnosťou, o ktorú súd opiera uloženú výšku trestu odňatia slobody a spôsob jej výkonu.

Inými slovami, súd by v prípade absencie vyhlásenia obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku (že je vinný), ukladal trest až pri hornej hranici upravenej trestnej sadzby.

Z uvedených dôvodov potom súd neakceptoval návrh prokurátora v záverečnej reči na uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody s použitím § 39 ods. 1 Trestného zákona „iba“ vo výmere dvanásť mesiacov, a ani návrh obhajcu v záverečnej reči na uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody s použitím § 39 ods. 4 Trestného zákona pod dolnú hranicu zákonnej trestnej sadzby.

Obžalovaného L. P. súd na výkon trestu odňatia slobody podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, lebo v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu bol vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin. Totiž, obžalovaný L. P. bol vo výkone trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia od 12.09.2019 do 04.03.2021, kedy si vykonával trest odňatia slobody vo výmere tri roky, uložený právoplatným trestným rozkazom Špecializovaného trestného súdu zo dňa 14.06.2019 č.k. BB-4T/16/2019-306 pre zločin rozširovania extrémistických materiálov podľa § 422b ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ktorý je úmyselným trestným činom, pričom posudzovaný skutok spáchal až potom, dňa 23.10.2023.

V súlade so zákonom je aj výrok rozsudku, ktorým súd podľa § 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona uložil obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Súd môže uložiť ochranné liečenie aj vtedy, ak páchatel spáchal trestný čin pod vplyvom návykovej látky alebo v súvislosti s jej užívaním (§ 73 ods. 2 písm. d) Trestného zákona).

Ak sa ochranné liečenie ukladá popri nepodmienečnom treste odňatia slobody, jeho výkon sa spravidla začína po nástupe výkonu trestu v ústave na výkon trestu. V ostatných prípadoch sa ochranné liečenie vykonáva spravidla v zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti. Ak možno vzhľadom na povahu choroby a liečebné možnosti očakávať, že účel splní aj ambulantné liečenie, môže súd nariadiť aj tento spôsob liečenia, prípadne ústavné liečenie zmeniť na ambulantné liečenie alebo v odôvodnenom

prípade aj naopak. Ak dĺžka výkonu trestu odňatia slobody v ústave na výkon trestu nepostačí na splnenie účelu ochranného liečenia, súd môže rozhodnúť o jeho pokračovaní v liečebnom alebo ambulantom zariadení (§ 74 ods. 1 Trestného zákona).

Ochranné liečenie potrvá, kým to vyžaduje jeho účel. Trvanie ochranného liečenia uloženého páchateľovi, ktorý užíva návykovú látku a spáchal trestný čin pod jej vplyvom alebo v súvislosti s jej užívaním, môže byť však ukončené, ak sa počas jeho výkonu zistí, že jeho účel nemožno dosiahnuť. O prepustení z ochranného liečenia rozhoduje súd (§ 74 ods. 2 Trestného zákona).

Od výkonu ochranného liečenia súd upustí, ak zaniknú pred jeho začatím okolnosti, pre ktoré bolo uložené (§ 74 ods. 3 Trestného zákona).

Výrok o uložení ochranného protialkoholického liečenia ústavnou formou súd oprel o znalecký posudok z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria č. 0113/2023 (č.l. 224-252), z ktorého je zrejmé, že u obžalovaného ide o abnormne štrukturovanú osobnosť s prevažujúcimi rysmi emočnej nestálosti a disociality, ktorá je z forenzného hľadiska považovaná za poruchu trvalú, liečbou neovplyviteľnú a abúzus alkoholu so znakmi rozvinutej závislosti a v dobe spáchania skutku jednoduchú opitost'. Znalkyňa C.. O. B. nezistila u obžalovaného duševné ochorenie v užšom slova zmysle, čiže psychózu. Samotná závislosť od alkoholu sa u obžalovaného nepodieľala na spáchaní trestného činu, ale požitý alkohol mal deliberujúci-odbrzdňujúci účinok na jeho správanie a konanie, pričom o takomto jeho vplyve mal dostatočné vedomosti a z jeho konzumáciou aj bohaté predchádzajúce skúsenosti. Pobyt obžalovaného na slobode z psychiatrického hľadiska považuje znalkyňa za potencionálne nebezpečný pre spoločnosť, a preto mu navrhla uložiť protialkoholické liečenie ústavnou formou, čo súd akceptoval.

Všetkými týmito skutočnosťami súd odôvodňuje svoje rozhodnutie uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

skupine obyvateľov sa vyhrážal smrťou, spáchal uvedený čin z osobitného motívu - z nenávisťi voči skupine osôb pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej etnickej skupine a spáchal uvedený čin verejne,

dopustil sa slovne, verejne a na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti a výtržnosti tým, že napadol iného,

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa oznámenia rozsudku, pokiaľ sa ho oprávnená osoba výslovne nevzdala. Odvolanie môže podať obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo dotýka. V prospech obžalovaného môžu podať odvolanie jeho príbuzní v pokolení priamom, jeho súrodenci, manželka a družka, pokiaľ to nie je proti jeho vôli. Poškodený môže rozsudok odvolaním napadnúť len pre nesprávnosť výroku o náhrade škody. Odvolanie proti rozsudku sa podáva prostredníctvom Špecializovaného trestného súdu na Najvyšší súd SR.